

Jul i Gudhjem

4. Aarg.

Fredag den 10. December

1937

Danmark i Vinterdragt

Allerede midt i November laa Bornholm hvidklædt i flere Dage, og December indlededes med regulær Snestorm og Trafikforstyrrelser i det øvrige Danmark; det varede dog ikke længe, men derfor er det ikke udelukket at vi kan faa en hvid Jul i Aar, som kan sprede Lys og skabe mere Feststemning. Altsaa — vi haaber paa en hvid Jul!

Smeden fra Daubjerg

Historisk Fortælling af Carl G. Waterlund

Vinteren havde begyndt usædvanlig tidligt det Aar, og nu laa Isen og spærrede for Kysten og dens smaa Havne. Det kneb derfor for mange at bjerge Føden, da Havet jo intet gav, og stort bedre var det heller ikke for at skaffe noget til Huse af Brændsel til Ildsted og Ovn; for ogsaa her forhindrede Isen Havet i at give Drivtømmer eller Kul, hvad der ellers om Vinteren ved Paalandsvind kunde være rigeligt af.

Var det slemt for Beboerne i de smaa Havnesteder og hos dem, der boede i de smaa Hytter og Huse nede ved Stranden — eller mellem Kystens Bakker, saa var det ikke stort bedre hos Folkene oppe i Landet.

Ganske vist kneb det vel ikke saa haardt for dem at skaffe noget at bide og brænde; men til Gengæld øgedes Fattigdommen der ved de store Afgifter og Ydelser, som skulde erlægges oppe paa „Slottet“ til Underhold for Svenskens Soldater.

Næppe var den ene Skat eller Ægt Brænde afleveret, før der kom Bud efter den næste. — Og stadig

blev det, der forlangtes, mere og mere.

Man protesterede og paaberaabte sig Løfter om Skaansomhed; det havde blot til Følge, at Skatteopkræverne optraadte med større Strenghed, og mange var de, der maatte løbe efter Skatteopkræverens Øg med en Løkke om Halsen lig en gemen Forbryder, for, naar Turen var til Ende ved Slottets Vindebro, at blive hensat i en af dets mørke og kolde Fangekældere, indtil de havde lovet Bod og Bedring og lovet at betale den paaligtede Skat i ofte mer end fordoblet Størrelse.

Det hjalp ikke at man hemmeligt sendte Klage baade til Svenskekongen og den danske Konge. Intet hjalp! Skatterne steg, Fattigdom bredte sig, og Utilfredsheden mod det fremmede Herredømme voksede. Dette forstod man ogsaa oppe paa Slottet, og derfor blev der trukket flere Soldater dertil, hvad naturligt irriterede Befolkningen endnu mere.

Men det, der ramte allerhaardst, var den stadige Udskrivning af vaabenført Mandskab fra hele Øen til

den svenske Hær.

Adskillige Hundrede unge Mænd, saavel oppe fra Landet som af Kystbefolkningen var allerede udskibede til Sverrig, og nu skulde Hundrede afsted igen.

Til en Del af disse var der gaaet Bud, at de skulde møde i Hasle, hvor en svensk Chalup skulde afhente dem. Dette var imod den tidligere anvendte Transportmetode, hvor man havde overført hele det udskrevne Mandskab paa en Gang i et af den svenske Marines store Skibe.

Men dette vovede man ikke nu. At have Hundrede trodsige Bornholmere, hvoraf mange ikke vare bange for at vove Liv og Lemmer, ombord paa eet Skib, var for risikabelt. Det havde vist sig før, at der var flydt Blod ombord, inden man var naaet fra Bornholm til Sverrig.

Derfor havde man nu besluttet at Mandskabet skulde transporteres i mindre Flokke og til forskellige Steder i Sverrig.

Mændene havde i de sidste Par Dage samlet sig i Klynger nede ved Havnebygningen og iagttaget en svensk Orlogsmand, som holdt den gaaende for smaa Sejl saa tæt inde under Isbræmmen, som den turde; men i Morges havde Skibet lettet med Kurs Nord paa, og man var klar over, at det nu var søgt op under Hammeren for at finde Landgang der.

Der var ingen Tvivl om; at det var det Skib, der skulde hente det udskrevne Mandskab, hvorfor man nu ventede Bud oppe fra Slottet om at møde der.

Enkelte af de unge havde vel kommet med Hentydninger om at søge op i Landet og skjule sig for at undgaa at komme til at springe som svensk Soldat; men de mere besindige havde fraraadet det, thi, som de sagde, „skjuler man sig, tager de blot to andre i Stedet“. Ja det hændte vel ogsaa, at en gammel Moder maatte gaa den tunge Gang til Slottets Fangekælder, fordi hendes Søn var rømmet fra Øen, efter at han var udskreven til svensk Soldat. Nej, man kendte Svenskens Overmagt og bøjede sig; men Utilfredsheden voksede.

Paa Hjørnet af den nuværende Storegade og Toldbodgade laa den Gang en lav, men lang, lerklinet Bygning, hvori Thorkild Monsson holdt Kro og Gæsteri for saavel Byens Folk som for dem, der kom langvejs fra og søgte Ly for Natten.

Den Dag, vor Historie foregaar, Klokker kunde vel være tre slet, og det var begyndt at skumre, var der kun en eneste Gæst hos Thorkild. Det var den kendte Smed fra Daubjerg, Annars Olsen. Han var kommet til Bys for at tilkøbe sig noget Jern, som Fiskerne havde bjerget i Land fra et hollandsk Skib, der tidligt paa Fiskjed var strandet i Levkabungten og blevet Vrag.

Smeden fra Daubjerg var kendt viden om paa Øen for sit Arbejde. Som ung havde han og Thorkild været sammen i det tyske som Lejesoldater i Hæren. Smeden, der var af godt Nemme, havde set og lært ikke saa lidt af de tyske Vaabensmede, han var kommet sammen med, og nu var der ingen her paa Øen, der kunde smede saa god en Kniv eller saa god en Huggert som han. Ja selv adskillige Pistoler og Karabiner udgik fra hans Værksted, og de Flintelaase, han lavede, svigtede aldrig. Krudtpanderne paa hans Skydevaaben var endog bedre til at holde paa Krudtet end dem paa de franske Geværer med de blaa anløbne Piber, hvorom det sagdes, at de kunde holde Krudtet tørt — selv i Regnvejre.

Hverken Smeden eller Thorkild vendte tomhændede hjem, og der findes vel endnu Slægter efter dem i hvis Gemmer der ligger Arvegods af digreste Metal, hentet fra erobrede og plyndrede Byer af de to Ungdomsvenner.

For nogle Dage siden var Præsten i Clemens, den lærde Haagen Sonesøn Rønnebye, kommet op til Smeden og bestilt et kunstfærdigt forarbejdet Gitter til at anbringe foran Alteret i Kirken. Præsten vilde skænke dette som Tak for al den Hjælp, som var ydet ham til Lindring af den Nød, han var kom-

met i, formedelst Præstegaardens Brand Pinsedag 1652. Denne Hjælp var ydet ham, ikke alene af hans Sognebørn, men ogsaa fra bornholmske og skaanske Kirker.

Om Haagen Sonesøn Rønnebye fortælles, at til Trods for at han var født i Blekinge, var han saa god en dansk Mand som nogen indfødt Bornholmer.

Denne Danskhed, som han aldrig lagde Skjul paa, havde engang nær kostet ham dyrt.

Det var da Printzenskjold var buden til Barselsgilde hos Præsten og der blev ført adskillige Discusser, i hvilke ikke alene Præsten, men ogsaa hans Datter udtalte Sympati for Danmark.

Herover blev Printzenskjold saa fortørnet, at Præsten, for ikke at risikere sit Embede, maatte forsone Landshøvdingen ved at forære ham en Sølvkande og sin bedste Hest.

En Kæmpe var Smeden baade i Højde og Drøjde — og den svære Skindvest, han bar, gjorde sit til, at hans Overkrop og brede Skuldre saa fantastisk mægtig ud, som han sad bag Bordet i Krostuen Halvmørke. Et stort rødt Skæg dækkede det meste af hans Ansigt, der vansiredes en Del af et langt Ar, der gik ned over hans ene Kind — et Minde fra Ungdommens Krigsbedrifter.

„Drik ud, Annars“, sagde Thorkild, „saa skal vi smage et Krus af det Rostockerøl, jeg tuskede mig til i Sommer af den prøjsiske Brig, som laa til Ankers her ud for.“

Smeden tømte Kruset og rakte det hen til Thorkild.

„Ja lad os drikke, ellers risikerer vi bare at Svensken kommer og tømmer Ankeret“, sagde han og lo, saa det rungede i Stuen.

„Naa — skal Svensken drikke gratis Øl her, bliver det Tyndtøl“, svarede Thorkild ligesaa skæmtende.

„Forresten“, vedblev han, „skal det ikke undre mig, om vi snart faar Besøg. Den svenske Skude, som skulde hente vore unge Folk over til svensk Krigstjeneste, lettede i Morges og stod Nord paa, saa det varer næppe længe før her kommer Bud om, at de skal møde oppe ved Slottet.“

Smeden svor en drøj Ed og slog sin vældige Næve i Bordet. „Hvorfor jager man ikke det Pak ud af Landet“.

„Det kommer, det kommer du“, sagde Thorkild; „men snak ikke saa højt. I disse Tider har Vinduer og Vægge Øren“.

„Snakke maa vi ikke, slaas maa vi ikke“, tordnede Smeden.

„Betale Skatter og levere Kvæg og Brænde til dem deroppe, det maa vi! — Skade kun, du, at vi er saa gamle, ellers kunde det ha' været, at vi ogsaa skulde snakke med. Nu har vi bedst af at tie og vente. Kan hende, der snart kom-

Selvfolgelig køber vi Juleskoen

(Skoen, der svarer til Prisen)

O. Rønne-Jensen's Skotøjsforretning

Telefon Gudhjem 25

Mægtigt Lager af de anerkendte „Tretaarn“ Gummistøvler

Giv Blomster til Julen!

- JULESTJERNER
- ALPEVIOLER
- JULEBEGONIER
- afskaarne CHRYSANTHEMUM

samt Kranse og Dekorationer. Alt i Grøntsager Aaret rundt.

H. Markman - Gudhjem - Telefon 60

mer en Dag, hvor vi ogsaa kan være med, helt glemt Haandteringen har vi vel ikke?“ kom det lidt sørgmodigt fra Thorkild.

„Ja, kommer den Dag, skal Smeden fra Daubjerg ikke mangle i Geledet! — Har du hørt noget?“

Thorkild nikkede bekræftende og gik i det samme hen og lagde Øret til Ruden i Væggen, der vendte ud til Alfargaden.

„Hører du noget?“ spurgte Smeden.

„Ja, det lyder, som kom der et Par Ryttere her hen imod.“

„Saa er det nok Ryttere oppe fra „Slottet“. Skal du ikke tænde en Praas? Det er altid bedst at have det saadan, at man kan se sine Folk an.“

Thorkild gik hen og pustede til Gløderne paa Ildstedet og fik en Pind til at flamme, og med den tændte han to store Tællelys. Det ene satte han paa Bordet, hvor Smeden sad, og det andet lod han blive staaende paa den Disk, hvor han havde sine Karaffer og Glas staaende.

Saa aabnede han en Lem i Gulvet og lod Ankeret med Rostockerølet glide derned.

„Det er tidsnok at skænke Godtøl, naar man først har set, hvad Slags Mønt, der lægges paa Bordet,“ grinede han og smækkede Lemmen i.

Hovslagene lod nu nærmere paa den frosne Jord; og snart efter gjorde to Ryttere Holdt uden for Krodøren. Thorkild og Smeden kunde høre, at de bandt Hestene til de i Væggen anbragte Jernringe, og efter en Stunds Forløb blev der banket paa Døren.

Thorkild lukkede op, og ind i Krostuen traadte de to Ryttere i lange Kapper. Den ene bar Officersdistinktioner; den anden var kun menig Soldat.

De hilste paa svensk militærisk Vis, og Smeden svarede igen paa Tysk. Dette Sprog forstod de Svenske ikke, hvad der øjensynligt glædede Smeden meget, da han saa kunde faa en enkelt Sætning meddelt Thorkild, uden at Svenskerne kunde forstaa det. Snart slog han derfor om i det bornholmske Sprog. Varmen og det gode Øl, der nu flød i stride Strømme, thi Smeden lagde den ene Sølvkande efter den anden paa Bordet, gjorde sin Virkning.

Stemningen steg hos de Svenske, og Pral og Løgn om udførte Bedrifter til Lands og til Vands blev disket op. Og hvad Svenskerne ikke kunde fortælle, det kunde Smeden; han lo, saa det lød som en Torden, og for hver Gang, han havde fortalt en Historie, faldt hans Næve i Bordet med en saadan Kraft, at Kander og Krus væltede. „Djæveln anamme,“ skreg den svenske Officer, „Øllet er for bra til at flyde paa Gulvet!“

„Saa hit med mer, Thorkild!“ raabte Smeden og klappede med Laaget paa Kanden. „Det er ikke hver Dag, jeg faar Lov til at traktere paa Svenske-Majestæters Soldater! Derfor Skaal og drik ud! Hit med mer, Thorkild!“

Thorkild fyldte paany Kanderne med sit stærke Øl.

„Hvad er egentlig jert Ærinde her i Hasle i Dag?“ spurgte nu Smeden, der syntes ganske upaa-virket af det stærke Øl, han havde drukket.

Det var ligesom den udfordrende Tone, Smeden lagde i sit direkte Spørgsmaal, kaldte paa noget i Svenskernes Bevisthed, som Rusen hidtil havde holdt tilbage. Officeren fik et lurende og onskabsfuldt Udtryk i Øjnene. „Hvem spørger du for?“

„For mig selv“, svarede Smeden roligt.

„Kommer det dig ved?“

„Ja!“ kom det kort fra Smeden, og hans Øjne brændte sig ind i Officerens. — Denne anede Uraad og sprang op.

„Hvis du vil vide vort Ærinde, saa er det at hente nogle af jeres opsætsige unge Mænd over til svensk Krigstjeneste for at lære dem, hvorledes de skal opføre sig mod Svenske-Majestæten og hans Hovedsmænd; og om det mig lyster, tager jeg ogsaa dig med, thi du har vist ogsaa godt at faa lært, i hvilken Tone, man udfritter en svensk Officer!“

Smeden, der sad mellem Bordet og Væggen, rejste sig langsomt, og da Officeren saa hans vældige Krop i Skæret fra det blafrende Tællelys, gav det et Gisp i ham.

„Godt Ord igen!“ sagde Smeden, „ej troede jeg, det var fornærmeligt at spørge en Svensker om, hvad han har at gøre mellem Danske? Men naar du siger, at om det lyster dig, saa tager du mig med til „Slottet“ som svensk Soldat, saa tager du fejl. Hverken du eller nogen anden faar Lov til at tage mig med, om jeg ej selv vil!“

Officeren, der nu forstod, at der laa Alvor i Situationen ændrede sin Taktik. Nu var han kun Officeren!“

„Har du Fribrev paa det?“

„Ja,“ sagde Smeden.

„Saa befaler jeg dig i kongelig Majestæts Navn at vise mig Brevet, og kan du ikke det, maa du lystre min Befaling om at følge med os!“

„Her er mit Fribrev!“ raabte Smeden og rev sin Vams op, og begge Svenskerne stirrede maalløse paa to blanke dobbeltløbende Pistoler. Som et Lyn trak Smeden Pistolerne ud af Bæltet og med en Pistol i hver Haand, rettet mod Svenskerne, spurgte han:

„Ønsker du at se et bedre Fribrev?“

Officeren, der forstod, at her var han den lille, tav.

Saa lød der to Skud; begge Lys

Gør Deres JULEINDKØB

hos os...

Vi fører kun prima Varer til billigste Dagspris.

Køb nyttige Julegaver i

ISENKRAM · GLAS · PORCELÆN

KAFFE...

er en Vare, der bruges i hvert et Hjem — men Kaffe er vel nok den Vare, der fremkommer i de mest forsk. Kvaliteter og Smag. Prøv min Kaffe, og og De bliver fast Kaffe-kunde.

Stort Udvalg i Godter, Chokolade og Frugter

Vine — Whisky — Liker — Rom i mange Mærker til Dagens Pris.

Julelys og Pyntelys i alle Sortim.

Cigarer — Cigaretter — Tobakker i stort Udvalg af Mærker fra Landets førende Fabrikker. Kasser, Æsker og Julepakk. til alle Priser.

A/S Gudhjem Købmandsgaard

v. Johs. Jensen — Telefon 6

Der bor en Bager...

LUND i Gudhjem de fleste kender... nu til Julen man Blikket vender mod hans Butik med de rare Sager af Knas, Konfekt og lækre Kager. Kom indenfor og hør om Prisen — saa først forstaa De ret Devisen.

Køb nyttige Julegaver...

Gaver som Lysekroner, Læse- og Bordlamper, Pergament-Skærme er altid kærkomne under Juletræet

Vi har et stort og smukt Udvalg i de sidste Nyheder.

Sidste Modeller i Radioapparater. Stort Udvalg i Køkkenudstyr

K. SONNE Telefon Gudhjem 2

Lædervarer som Julegave!

Dokumentmapper, Attache-Tasker, Kufferter, Skoletasker, Tegnebøger, Portemonæer. Rullegardiner og Gardinstænger. — Divaner og Klubstole

SADELMAGER HOLM. GUDHJEM

Jh. Christensen

SKRÆDERFORRETNING

Bestillinger udføres smukt og hurtigt. Tlf. Gudhjem 96

Et stort Udvalg

i Cigarer, Vine, Chokolade, Konfekter, Nødder, Messina-Appelsiner — og mange andre gode Sager finder De hos

Købmand

J. R. Hammer

Den rigtige gammeldags Kirsebærvin, som perler i Glasset, koster nu kun 2.25 pr. hel Fl.

Det er

Prikken over i

at nyde Grams Kaffe i Julen!

Chokolader, Konfekter, Appelsiner og Nødder, Figner og Dadler anb.

H. Gram

Alt Malerarbejde udføres

smukt / godt / holdbart

Malerm. Holm, Gudhjem

Telefon Gudhjem 84

Brug min prima Gulvfernis!

JULESTEGEN

køber De med Fordel i

Sofus Pihls Slagter- og Paalægsforretning

slukkedes, og i Mørket sprang Smeden over Bordet og ud af Krostuen. Det stod ham ikke længe paa at faa sin Hest løs fra Ringen i Muren, og komme i Sadlen.

Da de to svenske Soldater var kommet dem lidt ovenpaa den Forskrækkelse, Smeden havde givet dem, sprang de ogsaa i Sadlerne og optog Forfølgelsen. Her ude i det fri, var de jo dog to mod een, og mærkeligt skulde det være, om deres Pistoler ikke kunde række lige saa langt, som hans; tilmed havde han nu kun to Skud tilbage.

Da Svenskerne steg til Hest, stod Thorkild i Døren; han lo saa smørret: De skulde blot vide, at medens de drak og sang for lidt siden, havde han været ude og krænget Skarphagerne af Hestenes Sko, saa Hestene nu vilde glide og styrte, kom de ud paa glat Vej.

Lyden af Hovslagene fra de galopperende Heste lød skarp i den froststille Aften, og Folk, der hørte det, undrede sig hvad det kunde være.

Hvor nu Samsingsbro dækker over Aaløbet, var der den Gang en stor Dam om Vinteren, og Dydden dér var saa stor, at ingen vovede sig ud paa Isen; thi man vidste, at paa det dybeste Sted var Isen altid tynd, og faldt man igennem, kom man aldrig op igen — Dybet trak nemlig nedad.

Da Smeden og hans Forfølgere naaede op imod dette Sted, lod han sin Hest sagte Farten, saa Afstanden mellem ham og Svenskerne formindskedes.

De raabte til ham om at standse, men han raabte tilbage, at de kunde jo fange ham.

Saa — med ét, da han mærkede, at Hesten var kommet ud paa Isen, gav han den Sporerne, og som en Stormvind for den hen over den blanke Flade. Da Hesten naaede ud mod Dammens dybeste Sted, var det ligesom den anede Faren; den sagtnede Farten lidt og vilde dreje til Siden; men Smeden tog et voldsomt Ryk i Tømmen og gav den Hug paa Hug i Siderne med de skarpe Sporer. Hesten stejlede — men saa for den hen over den tynde Is, der dækkede over det bundløse, koglende Dyb.

Isen holdt, saa stærk var Farten.

Da Smeden var kommet over paa den faste Is, holdt han sin Hest an, trak sine Pistoler frem og spændte Hanerne.

Svenskerne, der kun var et halvt Hundrede Skridt efter ham, nærmede sig nu det farlige Sted, som de ikke kendte.

Da Hestene kom ud paa den tynde og glatte Is, begyndte de at glide paa de blanke Sko. Rytterne gav Hestene Sporerne og fremad gik det. Men da de nærmede

sig Midten, løftede Smeden begge Pistoler og gav Ild.

Hestene standsede forskrækkede — Isen brast, og i det koglende Dyb, hvorfra aldrig nogen kom op, sank Heste og Ryttere.

Nu stilner Hverdagslivets Strid en føje, stakket Stund; nu vokser frem en Stemning blid fra Hjertets dybe Bund. Om Fred i Kvældens Timer de Kirkeklokker kimer, ud over Jordens Rund.

Nu lyser Julestjernens Skin helt ned i fattigst Vraa — dem, der gaar med sorgtungt Sind, vil Glans fra Stjernen faa. Alt andet det kan falme, den evig gamle Salme om Jul skal ej forgaa.

Vi fejrer Vintersolhvervs Fest og priser Lysets Gud. Vi byder Lysets Søn som Gæst til Julens Gæstebud. Igennem Vintergyset vi higer frem mod Lyset fra Mørketiden ud.

Vi ejer end den stærke Tro, vor Arv fra Hedenold; hvor Lyset tændes, kan ej bo den Mørkets arge Trolde. Dets Glans i vore Hjerter bli'r tændte Julekærter i Vinternatten kold.

Saa stirrer vi mod Stjernen ud og be'r den gamle Bøn: Vi takker dig, du Lysets Gud, som sendte os din Søn — Nu synger Klokkens Malme den gamle Julesalme saa stemningsrig og skøn.

Clakehlund.

Juleudstillingen

er i Aar større og righoldigere end i de foregaaende Aar!

Der er en Masse Ting, der egner sig til Gaver — blandt andet:

- Efteraarets nye Litteratur, Gavebøger, Børnebøger
- Julehefter — Fyldepenne: Parker - Penol - Osmia - Oxford
- Fotografiapparater og Tilbehør — Amatøralbums
- Fikse og praktiske Ting i Lædervarer

- Krystal, Holmegaards Glas, Kongeligt Porcelæn
- Engelsk Fajance i Spisestel og Kaffestel
- Hjorths Stentøj — Mich. Andersens Keramik
- Kuvert-Artikler i Sølv, Plet og Rustfri Staal

- Moderne Bronze og Alabast
- Syvarmede Titusstager, Sølv- og Broncestager
- Asp' Antiklys i mange Farver
- Børstegarniture i Sølv, Chrom og Bronze
- For Børnene en Righed af Legetøj

Gør derfor Deres Julekøb hos **I. P. RØNNE**
Bog-, Papir-, Glas- og Porcelæns-handel — Telefon Gudhjem 85

Det store Udvalg til Julen af

Kolonialvarer, Cigarer og Vine

Købmand Knud Petersen, Melsted

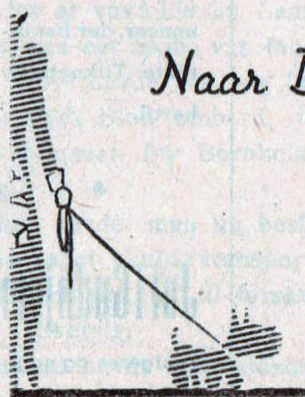
nart nærmer Julen sig!

Kig indenfor hos mig — jeg har et stort og nyt Udvalg i

Lomme- og Armbaandsure
Vægure, Stueure, Vække-
ure og Brilller.

Altid 1. Kl. Varer — med Garanti! Reparationer udføres godt og billigt

URMAGER MICHELSEN

Naar De skal ud

og »se paa Vinduer«

saa kom indenfor og se
det righoldige Udvalg i
kærkomne, nyttige Gaver.

GUDHJEM

MANUFAKTURHANDEL

GEORG JØRGENSEN

TELEFON 58

Den moderne og billige
Gulvbeklædning er

«Strangula»

og

»Penolium«

Voksdug og Linoleum
i moderne Mønstre

Stort Udvalgt men smaa Priser

ALT i Lakker og Farver

**Gudhjem Tapet-
og Farvehandel**

Gudhjem er klar

til at fejre Julen og det nye Aar paa en festlig Maade, og „Jul i Gudhjem“ gør derfor opmærksom paa, at Byens Forretningsdrivende ogsaa i Aar er rigeligt forsynet med gode Varer i righoldigt Udvalg og til Konkurrencepriser, der fuldt ud staar Maal med andre Byers. Ja, By- og Landboere kan med stor Fordel gøre deres Indkøb i Gudhjem. Aflæg derfor de Handlende et Besøg, og De vil hurtigt blive overbevist om, at man nu til Julen kan tilfredsstille selv den mest kræse Smag.

Det er store Summer, der omsættes i Julemaanedene; lad disse Penge i saa stor Udstrækning som muligt komme Gudhjem til Gode, og De gavner ikke alene deres By og dens naturlige Opland — men ogsaa Dem selv.

„Jul i Gudhjem“ bringes gennem Postvæsenet ind i over Tusinde Hjem i Gudhjem og Omegn, hvorfor vi benytter Lejligheden til at ønske vore Læsere en glædelig Jul og et godt Nytaar!

Gudhjem

set med en Førders Øjne

En Vize paa danst-bornholmst. Mel.: Han havde Talent (Og han kendte de Kønneste Pi'er i By'n)

Maa jeg spørge dem: Kender De Gudhjem af Gavn?
Nej, De kender forlad-maj knap Bøjen af Navn.
Den ligger, ska' ja' saj, i Læ af Bredhøj,
en Streg til Sydvester for Bukken, hans Knajl,
ver Østersjøns Bred. —
Hver Horrartarm ved,
at Gudhjem e' jo Vardens det netteste Sted.

Se, „Løkken“ e' den netteste Gaden, vi har,
du har aldrig set penere Huz, min Far!
„Braaden“ e' dog Bøjens det rejdlige Strøj,
der køver En Kaffe og Kandis og Løg.
Det er ingen Løgn,
at Hellig og Søgn
der filmes paa Braaden — den er stejl her i Bøj'n.

Ver „Holka“ der har vi et fæzeligt Slot.
Med Ruderne e'ed forgjøjemaj smaat.
Men nu-e, hvad ejlens det var, ja' vilde sajt,
den Kaffen ja' Gonnemaj aldrig fik smajt,
han malte, ham Sahl —
den Karen var gal —
bygge Kaffemølle her ver vor Holkadæl.

Lokalere Malere har vi jo nok,
desuden hver Sommer en jævelig Flok,
som ovrefra kommer og e' galante,
vil male vor Mo'r og Bella og Tante.
Sed'n var der en Kar,
han malte vor Far,
saa han ligned' en rød-blisset Tyr ver en Dar.

Naar en Baad kommer ind med en fempunds Lajs,
baade Kare og Horraer samler sig stajs.
Saa følger de Dyret i stor Procession,
til Salgsen, hvor Karen i egen Person
vejer Kræet op,
mens i sluttet Trop
de andre staar Fadre og ser paa det Job.

Vi har baade en „Pengekiste“ af Sten
og en „Holmehodda“ med Dødningeben.
Men i Grevens Dal, paa hans pene Alter,
der slænger de Sjit og Las og Pjalter.
Sankt Anna Kapel
bevare maj vel,
det brækte de ner, de albarmelige Sjæl.

Men Turistforeningen gør nu sit,
den har lavet paa „Aasen“ en Stej med lidt
af hvert, baade Kløpper og Knyster og Sten;
ja' ska' ittje derop og ha' brajt mine Ben.
Ja' gaar til Graamy, der e' nette Dyr,
baade Guldfisk og Mytj — uh! det klør, saa En knyr.

I Gudhjem vi lever af Sild og Turist.
Vi holder af begge, ja' Con! det er vist!
Den ene vi gjæller, den andra vi faar,
paa dette Faconet den Maden vi faar. —
De e' galne mæ Skat,
det hjælper dog, at
de ved ittje i Sognet, hvad Fisk, vi har ha't.

Paa Toppen af Bakken en Mølle der staar,
ja' gad vidst, hvorfor ittje den Møllen, hun gaar?
Jo, se Møl'ren, han si'er, hun maler bedst,
naar hun staar uden Vinger i stiv Sydvest,
Naa, Møl'ren e' go'
for mere end to —
vi sjider paa Møllen, lad den saa men sto.

Der er en, der vil lave til Skærver vor „Aas“,
den Slags man forlademaj slet ikke maa(s).
Lad os saa hel're faa hans Badeanstalt,
vi kan bli'e derfra jo, naar Vandet e' kalt,
er det varmt, han i
sit Ismejeri
kan en Ispind med Fløde i Tilgift os gi'.

Hver Søndag vi tar os en ekstra lang Lur,
saa gaar vi til Havnen den vanlige Tur.
Der raves og skrejes med Sving og med Hiv —
det e' men en Kar, der ska' lodse et Skiv.
Naar Damp'ren skal ind,
i Vandet gaar Svind,
eller au bli' det galed med Nordostan Vind.

Om Somren paa bruzandes Sjø man kan
sejle Lysttur langs Kysten med „Thor“ og „Dan“.
Selve „Blodejgil“ ser man i fuld Profil,
skønt Tyskerne si'r, det er Ekskejser Wil-
helm, — ved De hvad,
ska' Wilhelm, den Rad,
staa og glane og glo, naar vi Pibla tar Bad?

Og nu vil de lave en Landevej
over Bokul og osse, forlademaj,
bygge Bro over Holka, den nette Dal.
E-ed unjeligt, om' en ka bli'e gal
paa Biler og Møj,
der laver Halløj
i Verdens den netteste Dukkebøj.

O. B.

Til Julebagningen -
til dagligt Brug...

naturaligvis

Mel fra Gudhjem Mølle

... forlang det altid
hos deres Købmand

Gudhjem Møllens Produkter er anerkendt over hele Øen

Jul i Gudhjem

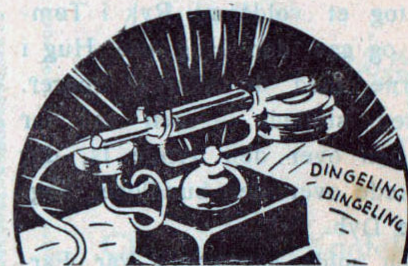
udkommer i 1050
Expl. i Gudhjem
og Omegn — og
optager kun An-
noncer, der har di-
rekte Tilknytning
hertil.

Jul i Gudhjem

redigeres og udgi-
ves af A. Gornitzka
og bliver trykt i
Gornitzkas
Bogtrykkeri,
Storegade, Allinge

Naar De igen

kommer til at mangle Brevpapir og
Konvolutter, Regninger — eller andre
Tryksager, da vær venlig og ring os op.
Vi leverer Dem gerne og hurtigt en
Forsyning — og har De Lyst til at se
Deres Tryksager i en ny Udformning,
sender vi omgaaende et Par Forslag.

Gornitzkas Bogtrykkeri

Storegade 4 - Allinge - Telefon 74

Værksted for moderne Tryksager — Altid til Tjeneste med Udkast og Tilbud

En Hilsen fra de Handlende og Haandværkerne i Gudhjem med Ønsket om en glædelig Jul